

სინქრონული თარგმანის სტრატეგიების
განვითარება
Development of Simultaneous
Interpretation Strategies

ნათია ნემსაძე
Natia Nemsadze

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javahishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: სინქრონული თარგმანი, სტრატეგია, წყარო-
გეუსტი, სამიზნე ენა, გეუსტის გამარტივების სტრატეგია,
აღბათობივი პროგნოზირება, მოლოდინის სტრატეგია.

Keywords: Simultaneous interpretation, the Strategy, the Source
Text, the Target language, Text simplification strategy, Probabilistic
forecasting, the Strategy of Expectancy.

ზემოხსენებული სტრატეგია წყარო-ტექსტის გაგების სირთულეების დაძლევას ემსახურება. პირველ რიგში, ეს ხდება კონტექსტის გაფართოებით; მაგალითად, ალბათობრივი პროგნოზირების მეშვეობით, რაც თარჯიმანს ეხმარება გამონათქვამების გააზრებაში და სხვადასხვა ინფორმაციული ელემენტის საფუძველზე საწყისი ტექსტის ფორმის აღდგენაში. რაც უფრო კარგად არის ცნობილი თარჯიმნისთვის საუბრის თემა და საკომუნიკაციო სიტუაცია, მით უფრო მარტივია წარმოთქმული ფრაზის გაგრძელების პროგნოზირება. პროგნოზირების საფუძველს შეიძლება წარმოადგენდეს საერთაშორისო ორგანიზაციის სახელწოდებები, ფრაზეოლოგიზმები, გამეორებები და სხვ.

მაგალითად: „I'd like to thank you, Mr. Chairman, for convening the meeting of the CBRN” (დიდი მადლობა, ბატონო თავმჯდომარე, ქბრნ სხდომის მოწვევისთვის). პირველი ფრაზა ადვილად პროგნოზირებადია, რადგანაც ყველა მონაწილე მადლობელია სხდომაზე გამოსვლის შესაძლებლობისათვის. ექსტრალინგვისტური პროგნოზირება შემდეგ წინადადებაშიც ჩანს, რადგანაც თარჯიმანმა იცის, თუ რა ტიპის ღონისძიება მიმდინარეობს და რა თემას ეძღვნება სიტყვები „სხდომა“ და „მოწვევა“. ქიმიურ-ბიოლოგიურ-რადიოლოგიურ-ბირთვულ საფრთხეებზე რეაგირების უწყება თარჯიმანს ეხმარება ფრაზების გაგრძელების პროგნოზირებაში. ალბათობრივი პროგნოზირების უნარის განვითარებით თარჯიმანი აძლიერებს საწყისი ტექსტის გაგების შესაძლებლობას და ამცირებს კოგნიტურ დატვირთვას სინქრონული თარგმნისას. მოლოდინის სტრატეგიის გამოყენებისას თარჯიმანი იღებს დამატებით კონტექსტს: სინქრონისტი აკეთებს მცირე (რამდენიმე წამიან) პაუზას, რომლის დროსაც ისმენს საწყის ენაზე გამონათქვამის შემდგომ ფრაგმენტს, რომელსაც შეუძლია ნათელი მოჰფინოს წინა ფრაგმენტის დროს გამოყენებულ გაუგებარ სიტყვასა თუ წინადადებას.

ლიტერატურა:

1. **ვისონი, ლ.** – Visson, L. From Russian into English: An Introduction to Simultaneous Interpretation. Ann Arbor, Michigan: Ardis, 1991.
2. **სეტონი, რ.ა.** – Setton, R. A. Pragmatic Theory of Simultaneous Interpretation / doctoral dissertation, Ann Arbor, Michigan, 1997.

The above strategy solves the difficulties of comprehending the source-text. First of all, it happens by expanding the context; e.g. by means of probabilistic forecasting that helps the interpreter to comprehend the utterances and restore the initial text on the basis of various information elements. The better the interpreter is aware of the topic of the discussion and the communicative situation, the easier to project the continuation of the uttered phrase; the basis for the projection might be the names of international organizations, phraseological units, repetitions, etc.

E.g. the first part of the following sentence - „I'd like to thank you, Mr. Chairman, for convening the meeting of the CBRN” – is easy to project as all the participants are grateful for having the opportunity to address the meeting; extralinguistic projecting is vividly seen in the second part because the interpreter is well aware of the type of an event and its topic. The words like “meeting”, “convene” help the interpreter to prognosticate the continuation of the phrases. By developing the skill of probabilistic forecasting the interpreter strengthens her ability to comprehend the initial text and decreases the cognitive load during simultaneous interpretation. By using the expectancy strategy the interpreter gets the additional context: the interpreter pauses for several seconds and listens to the continuation of the initial phrase in the source language that might better explain the previous part of the text.

References

1. **Visson, L.** From Russian into English: An Introduction to Simultaneous Interpretation. Ann Arbor, Michigan: Ardis, 1991
2. **Setton, R.** A Pragmatic Theory of Simultaneous Interpretation / doctoral dissertation, Ann Arbor, Michigan, 1997